

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Notranja politika
Jevtičeve vlade

Ko je bil sedanji predsednik naše vlade g. Bogoljub Jevtič poverjen s sestavo novega kabineta, so se širile po državi in tujini najrazličnejše vesti, ki so čisto prekoračile vsako mero tudi najmanjše verjetnosti. Pa tudi po sestavi nove vlade vse mogoče kombinacije še niso potihnile, zato je razumljivo, da je prevzemala domači in tuji svet velika radovednost, kakšna bo deklaracija, ki jo je novi ministrski predsednik napovedal takoj po zaprisegi in v sredo tudi slovesno prečital pred narodno skupščino in senatom. Namesto senzacije nam je pa ta deklaracija prinesla le ponovno zagotovilo, da so temelji naše notranje politike ostali slej ko prej taki, kakršne je ustvaril zgodovinski 6. januar 1. 1929! Samo kdor se strinja s temi smermi in iz njih izhajajočimi cilji, kdor jim podredi vse svoje delo, je vabljen k sodelovanju pri nadaljnji izgraditvi konsolidacije jugoslovanske edinstvene kraljevine. Priznanje brezpogojnega edinstva je torej conditio sine qua non!

Ta ugotovitev deklaracije vlade gosp. Bogoljuba Jevtiča je gotovo pomirila vse tiste rodoljube, ki so se morda dali zapeljati od alarmantnih vesti zadnjih dni. To kar je Jugoslovanska nacionalna stranka stavila kot svoje načelo za delo, je stavila tudi v sredo prečitana deklaracija vlade, zato je razumljivo, da je narodna skupščina z odobravanjem vzela na znanje to programatično sporočilo in se po tej seji takoj lotila dela za obravnavanje državnega proračuna in finančnega zakona za proračunsko l. 1935-36. V zvezi s temi načeli zahteva zato naša nova vlada brezpogojno vdanost blaginji in napredku edinstvene domovine, prepričana o potrebi neomejene in resnične službe kralju in narodu. Ustava iz l. 1931. daje po zahtevi vlade vso potrebno možnost za čvrst razvoj nacionalnega in socialnega življenja našega naroda in samo lojalno izvajanje in spoštovanje te ustave bo omogočilo normalen političen razvoj v državi. Toda vse to vendar ne tvori nobene ovire za izvedbo že davno napovedane upravne dekoncentracije. Nova vlada obljublja z vsem podarkom, da bo to dekoncentracijo izvršila čimprej in tako, da bo ustrezno vsem resničnim potrebam posameznih samouprav. Pred vsem obljublja izgradnjo banovinskih samouprav. Po načelih deklaracije mora biti uprava cenena, enotna in napram ljudstvu neposredna. Obenem se pa mora spoštovati tudi zakonitost, ki ne dovoljuje neenakosti državljanov pred državnimi zakoni. Isto enakost pa proglašata tudi glede vseh priznanih veroizpovedi.

Prav posebno skrb hoče posvečati vlada gospodarskim in finančnim vprašanjem. Potrebe narodnega življenja spravljajo ta vprašanja v prvo vrsto. Vlada bo podpirala produktivne sile prebivalstva na vseh področjih gospodarskega delovanja, tako v kmetijstvu, kakor v industriji, trgovini in obrti. Največjo pažnjo bo pa posvetila kmetijstvu kot najštevilnejšemu in najvažnejšemu delu prebivalstva. Pomagala bo do napredka zadružništvu kot gospodarsko-socialni organizaciji. Upoštevala bo, da izhaja naša gospodarska kriza v prvi vrsti iz krize kmetijstva in bo zato pomagala prvenstveno kmetu in njegovemu gospodarstvu. Napredek kmetovalcev je pogoj za ohranitev in razvoj ostalih gospodarskih slojev: industrijecev, delavcev, trgovcev in obrtnikov, ki bo zanje vlada poskrbela vse, kar bo moglo izboljšati njihov gospodarski položaj. V

Urejevanje Podonovja brez Podonavcev

Fašistični tamtam ob Lavalovem prihodu — Omalovaževanje srednjih in malih držav — Mi naj damo vse, dobimo ne nič — Tudi Vatikan se veseli

RIM, 5. januarja. Francoski zunanji minister Laval je bil s svojim spremstvom na vseh postajah, koder se je ustavil njegov vlak, bučno sprejet od fašističnih organizacij, ki so očitno do bile nalag, da napravijo izredno paradno. Prav tako bučen je bil tudi sprejem na postaji Termini v Rimu, kamor je prispel Laval sinoči z majhno zamudo. Poleg Mussolinija so ga sprejeli na kolodvoru tudi mnogoštevilni drugi italijanski državniki ter diplomati. Po sprejemu se je Laval odpeljal v hotel »Excelsior«, kjer bo stal do časa svojega bivanja v Rimu. Tudi italijanski tisk sprejema Lavala nenavadno bučno, kar ponovno dokazuje, da je fašizem nujno potreboval to injekcijo za olajšanje svojih popolnih dosedanjih neuspehov na zunanje-političnih, gospodarskih in drugih področjih. Fašizmu le že dovolj, da je Laval sploh prišel v Italijo, ker pomeni že to snov za ustvarjanje ogromnega uspeha in vpliva Benita Mussolinija.

RIM, 5. januarja. Dasi listi zelo mnogo poročajo o sporazumu med Francijo in Italijo, se vendar še vedno ne da ugotoviti, v čem ta sporazum prav za prav obstoja v podrobnostih. Zanimivo je, da si razlagajo sporazum in njegove posledice Italijani drugače kakor Francozi, drugače pa zopet tudi Angleži. Kar se tiče držav male antante in Podonavja sploh, je pa treba ugotoviti, da nima nihče povoda za posebno veselje, niti Avstrija sama ne. V bistvu gre tu že načelno za omalovaževanje srednjih in malih držav. Med tem ko se v Rimu razpravljajo med Italijo in Francijo, za katerima stoji v ozadju tudi Anglija, izrecno zadeve podonavskih držav, pri teh pogajanjih in sporazumevanjih njihovih zastopnikov ni. Izgleda torej, da zmaga italijanska teza, ki je rodila tudi znani pakt štiri, katere končni cilj je, uvesti v Evropi diktaturo velesil ob izločitvi srednjih in malih držav od sodelovanja v veliki mednarodni politiki. Tega se je treba predvsem zavedati in s tega stališča tudi presojati vse sporazumevanje in posledice, ki se iz njega lahko razvijejo. Ako se je hotelo urediti razmerje držav v Podonavju na novi podlagi, potem bi se bilo moralo to storiti potem pogajani, ki bi se vršila na skupni konferenci zastopnikov vseh zainteresiranih držav, ne pa samo dveh ali treh velesil, ki prav za prav v Podonavju nimajo ničesar iskati, ker so v Podonavju same enakopravne, samostojne države in ne kakšne kolonije ali interesna ozemlja tujih velesil.

finančni politiki bo skrbela za to, da bodo izdatki v ravnotežju z dohodki in se ohrani tudi stabilna vrednost narodnega denarja! Ker je pa napredek javnih financ odvisen od napredka zasebnih financ, bo s svojim delom ob nadziranju podpirala vso zasebno podjetnost, prepuščajoč pri tem širok delokrog vsem gospodarskim slojem prebivalstva.

Posebne obljube pa daje tudi glede davkov. Vlada priznava, da je davčna obremenitev že dosegla višek in bo to dejstvo tudi v polni meri upoštevala. Trudila se bo preprečiti preveliko davčno obremenjenost s pravično razdelitvijo javnih davčatev in s tem spraviti davčno obremenitev v sklad z davčnimi mož-

navju nimajo ničesar iskati, ker so v Podonavju same enakopravne, samostojne države in ne kakšne kolonije ali interesna ozemlja tujih velesil.

RIM, 5. januarja. O koristih, ki naj bi jih imele države male antante od rimskega sporazuma, se doznajajo iz poučenega vira razne zanimive podrobnosti. Tako sta se Italija in Francija sporazumeli, da se k podonavskim paktom ne pritegne mala antanta kot celota, ampak bodo morale te pakte podpisovati vsaka država zase druga za drugo. Jugoslavija se bo morala obvezati, da se ne bo vmešavala v notranje zadeve svojih sosed, kar pomeni, da se bo odrekla po mirovnih pogodbah in statutu Društva narodov ji priznanih pravic zavzemanja za uso do narodnih manjšin v Italiji in Avstriji. Nasprotno pa se bo najbrže ugodilo želji Madžarske, da se zaščiti njene manjšine in da se vnese tudi člen 19. Društva narodov, ki določa mirno in sporazumno revizijo meja. Prav tako bi pa ostala še nadalje v veljavi zaščita Italijanov in Nemcev v Jugoslaviji. Kar se tiče revizionizma, bi tako bil omiljen le glede terorizma, vse drugo pa bi ostalo. Mimo

tega pa bi se morali še obvezati braniti ne le neodvisnost Avstrije napram Nemčiji, ampak tudi obstoj sedanjega avstrijskega režima. Italiji pa bi se na posled še omogočilo razširjenje njene ga z rimskimi protokoli ustvarjenega bloka na države male antante in Balkana. Za vse to bi pa Mussolini ob ugodni priliki Jugoslaviji »napil in nazdravil«. Po vsem tem države male antante nimajo prav nobenega vzroka pridruževati se sedanjemu veselju fašističnega Rima in je tudi veliko vprašanje, kakšno stališče bodo naposled zavzele do rimskega sporazuma. V krogih objektivnih presojevalcev računajo s tem, da bo mala antanta odklonila take »koristi« nove ureditve in iskala svojih potev.

RIM, 5. januarja. Iz pisanja rimskih listov, zlasti pa vatikanskega glasila »Osservatore Romano« se vidi, da so v Vatikanu Lavalovega obiska v Rimu izredno veseli. To veselje ne izvira samo iz sporazumevanja med Francijo in Italijo, ampak tudi iz dejstva, da bo Laval obiskal tudi papeža ter kardinala Pacellija, kar bo razčistilo celo vrsto vprašani, ki so bila doslej nerešena.

Vojaška diktatura v Rusiji?

SENZACIONALNE VESTI LONDONSKIH LISTOV O VEDNO VEČJH NEMIRIH V SOVJETSKI UNIJI.

LONDON, 5. januarja. Angleški listi objavljajo dalje senzacionalne vesti o razvoju dogodkov v sovjetski Rusiji. Po teh vesteh je notranji politični položaj v Rusiji tako resen, da se vlada, zlasti pa Staljin, bavi z mislijo, da se v zagotovitev notranjega miru in reda dajo vojski posebna pooblastila, kar bi pomenilo v bistvu uvedbo vojaške diktature, kateri bi

stal na čelu komisar Vorošilov ali pa general Blücher, poveljnik ruskih čet na vzhodu. Revolucionarna reakcija je zlasti močna v Ukrajini, kjer je objela že najširše kroge in so potrebni najostrejši protikrepi. Že nekaj časa se dogaja, da mečejo cele pošiljave glavnih boljševiških glasil na gnojščica. Število prijetih in zaprtih postaja vedno večje.

Ureditev vprašani našega sporta

BEOGRAD, 5. januarja. Včeraj je bila pri ministru za telesno vzgojo dr. Auerju konferenca zastopnikov sportskih vodstev, na kateri so se pretresala vprašanja razmer v našem sportu. Konkretnih sklepov sicer ni bilo, vendar pa je vaš poročevalec izvedel od ministra dr. Auerja, da bo že v kratkem izdan zakon o sportu, ki bo uredil vse zadeve in tudi razmerje med sportom in političnimi oblastmi. Uki-

njeni bodo vsi komisariati, obnovljeni prejšnji odbori in se bo na občnih zborih lahko vse delo spravilo na normalne tere.

Komunistična zarota na Poljskem

VARŠAVA, 5. januarja. Varšavsko redarstvo je izvršilo veliko racijo in odkrilo ob tej priliki močno razpredeno komunistično zaroto, v katero so zapletene tudi mnogoštevilne ugledne osebnosti, kakor državni uradniki in aktivni častniki. Redarstvo je prijelo preko 100 oseb, ki bodo obtožene veleizdaje in pripravljanja prevrata.

POROČILA O POTRESU.

AACHEN, 5. januarja. Včeraj je bil v Porurju močan potres, vendar pa doslej o škodi še ne poročajo.

ANKARA, 5. januarja. Včeraj popoldne je bil po vsej Turčiji, zlasti pa Anatoliji, potres.

OBSEDNO STANJE V ŠPANIJI.

MADRID, 5. januarja. »La Informaciones« trdi, da je preiskava o vtihtapljanju orožja dokazala, da sta bila v zadevo vmešana dva bivša ministra. Obenem poročajo, da je vlada sklenila, še za mesec dni podaljšati obsedno stanje.

Dnevne vesti

Koliko tujcev je obiskalo lani Maribor

ZARADI SVOJEGA UGODNEGA IN MILEGA PODNEBJA IMA MARIBOR VSE POGOJE, DA SE RAZVIJE V LETOVIŠČE.

Tujec, ki je vsaj enkrat obiskal naš Maribor, se je mogel prepričati, da je popolnoma upravičen naziv za naše mesto »štajerski Meran«. Podnebje obmejnega Maribora je ugodno in milo, mesto samo je snažno in prikupljivo, prebivalci so dobrosrčni ljudje in ljubezni, romantično pa je zaledje Maribora. Izprehodi v okolico pustijo človeku neizbrisne spomine, zelo hvaležni pa so tudi izleti v oddaljene kraje, v slovite vinske gorice, v zeleno Dravsko dolino, na romantično Pohorje in Kozjak, na prostrano in rodovito Dravsko polje.

Mnogo si prizadevajo merodajni činitelji, da bi izposlovali za Maribor iste ugodnosti, ki jih uživajo v prometnem pogledu drugi letoviški kraji lepe slovenske zemlje. Med prvimi je naša Tujsko-prometna zveza in tesno v zvezi z njo mestna občina mariborska, ki se prav dobro zaveda, da bo imelo mesto od tega nedvomno velike koristi. Suhe števil-

ke nam jasno pričajo, da bi utegnili Maribor postati najvabljivejša točka bivšega zelenega Spodnjega Štajerja.

Koliko tujcev je lani obiskalo naše obmejno mesto? Statistika, ki jo je sestavil prijavitni urad predstojništva mestne policije nam pove, da se je mudilo lani v Mariboru nad 24.000 tujcev. Iz naše banovine jih je bilo 9.767, iz savske 1.628, iz vrbaške 792, iz primorske 903, iz drinske 265, iz zetske 137, iz donavske 454, iz moravske 100, iz vardarske 85, iz Beo grada jih je bilo 365, iz Ljubljane 915, iz Zagreba pa 1.427. Avstrijev se je mudilo lani v Mariboru 4.416, Nemcev 693, Čehoslovakov 970, Francozov 41, Romunov 17, Bolgarov 13, Poljakov 128, nadalje 100 Rusov, 3 Grki, 54 Angležev, 45 iz nordijskih držav, 543 Italijanov, 185 Madžarov in 75 drugih državljanov. Od teh je bilo nekaj Kitajcev, Afričanov, Američanov in celo iz daljnje Avstralije so bili trije.

„Prestavljeni mejniki“

Izjava uredništva.

V številki od 14. decembra oziroma 21. decembra smo priobčili v »Večerniku« članka »Prestavljeni mejniki« in »O avstrijski invaziji na naših železnicah«, v katerih so kritizirali naši informatorji uvedbo novih signalnih predpisov avstrijskih zveznih železnic z novim letom na progah Maribor - Št. Ilj. Dravograd - državna meja in Jesenice - državna meja, češ, da so ogroženi s tem nacionalno-politični interesi oziroma prestiž naše države. Na podlagi podatkov iz avtentičnega vira smo se prepričali, da sklepi ju-

lijske železniške konference v Mariboru popolnoma odgovarjajo mednarodni železniški prometni praksi in da o kakem ogrožanju naših nacionalnih interesov ne more biti govora. Z narodno-gospodarskega vidika mora zlasti mesto Maribor sedanje železniške prometne prilike na meji samo pozdraviti. Izjavljamo, da smo priobčili oba navedena članka v dobri veri in da se za to nikakor ne strinjamo z očitki proti zastopnikom ljubljanske železniške direkcije na julijski konferenci v Mariboru, kakor tudi ne z očitkom o nevestnosti in narodni mlačnosti uradnikov. — Uredništvo.

Poziv stanovanjskim najemnikom!

Proglas Društva stanovanjskih najemnikov v Mariboru.

V prihodnjih dneh bodo po mestnem poglavarstvu pooblaščen organi pričeli zbirati po hišah prispevke za Pomožno akcijo za siromašne sloje mesta Maribora. Apeliramo na vse stanodajalce, ki so že potom svojih strokovnih in stanovskih organizacij prispevali za Pomožno akcijo, da to storijo pri tej priliki ter po svojih močeh pripomorejo k vzdrževanju brezposelnih in njihovih družin. Dolžnost vsakogar, ki je v teh težkih časih v srečnem položaju, da ne spada med brezposelne, je, da podpre plemenito akcijo, ki jo je uvedla mariborska mestna občina s sodelovanjem humanitarnih in drugih društev, da se lajša beda brezposelnih. Naj ne bo nobenega stanojemalca, ki bi siromašnim prebivalcem našega mesta odrekal svojo pomoč! Kakor prispevajo hišni gospodarji potom Društva hišnih posestnikov, trgovci potom Trgovskega gremija in obrtniki in gostilničarji potom svojih zadrug, tako naj prispevajo tudi vsi ostali sloji, in sicer potom inkasantov, ki jih je mestno poglavarstvo oziroma vodstvo Pomožne akcije določilo sporazumno z našim društvom. Kdor je že prispeval potom zgoraj navedenih organizacij ozir. korporacij, naj to vpiše v nabiralno polo zaradi kontrole. Vsak pa, ki še ni nikomur ničesar daroval v navedeni namen, naj izroči svoj prispevek inkasantu, ki mu bo izročil potrdilo o darovanem znesku. Pripominjamo, da so pooblaščenim pobirati prispevke za Pomožno akcijo le oni inkasanti, ki se izkažejo s pooblastilom mestnega poglavarstva. **Stanojemalci, darujte za Pomožno akcijo!**

Plačevalcem zemljarine

Vložitev prijav za znižanje dopolnilnega davka zemljarine v smislu zakona o spremembah-dopolnitvah zakona o neposrednih davkih za leto 1935.

Davčni zavezanci zemljarine, ki imajo v smislu zakona (Ur. list št. 65/280 z dne 30. 6. 1929) pravico do znižanja dopolnilnega davka zemljarine, morajo vložiti zadevno prijavo do konca meseca januarja 1935 oziroma po čl. 4. zakona o ne-

posrednih davkih (ako se zakasnitev pismeno opraviči s posebno tehtnimi razlogi) najpozneje do 15. februarja 1935.

Dopolnilni davek se zniža ob sledečih pogojih: 1. Če se davčni zavezanec bavi izključno s poljedelstvom (kmetijstvom); 2. če obdeluje posestvo sam ali s člani svoje rodbine; 3. če rodbina takega zavezanca šteje več ko 5 članov; 4. če dopolnilni davek ni večji od 5.000 Din; 5. če v odrejenem roku vloži prijavo na uradnem obrazcu.

Po tem zakonu se ne smatrajo za člene skupnega domačega gospodarstva: 1. osebe, ki so stalno odsotne. Sem pa ne spadajo oni, ki so (le začasno) odsotni, da odslužijo vojaški rok, zaradi šolanja, očenja obrti, zdravljenja in podobno; 2. osebe, ki se poleg kmetijstva bavijo še z industrijo, trgovino, obrtjo ali drugim poslom, ki je zavezan pridobitni; 3. osebe, ki so v javni ali privatni službi; 4. žena in otroci oseb, omenjenih v 2. in 3. točki; 5. hišna služinčad in nameščenci.

Prijave je treba vložiti na uradnem obrazcu, ki se dobi pri davčni upravi ali občinskem uradu za ceno 50 par kos. — Prijavo vloži oseba, ki se smatra za davčnega zavezanca zemljarine, lahko pa tudi njen pooblaščenec, če priloži prijavi pooblastilo. Na zahtevo davčnega zavezanca in po njegovih navedbah izpolni prijavo občinski urad. Prijave, ki se predložijo po določenem roku, se ne bodo upoštevale. Za resničnost prijavljenih podatkov pod točkami 1.—5. je odgovorno poleg davčnega zavezanca tudi občinsko oblastvo.

Plačevanje uslužbenkega davka

Opozarjajo se vsi delodajalci, ki morajo po členu 100. zakona o neposrednih davkih pobirati uslužbenški davek v davčnih znamkah, da predložijo tekom meseca januarja 1935 knjižice uslužbenkega davka na pregled davčni upravi, soba št. 1 a, sicer se bo proti njim postopalo po čl. 139. odnosno ob zatajbi davka po čl. 142. cit. zakona.

Nadalje se pozivajo vsi oni delodajalci, ki niso zavezanci pobirati tega davka v znamkah, to so vsi, ki imajo povprečno preko 20 zaposlencev, da se morajo prijaviti do 25. januarja 1935 davčni upravi,

da jih vpiše v knjigo delodajalcev, ki izročajo uslužbenški davek v gotovini. Najvišji kazni po členu 138. tega zakona zapade vsak delodajalec, ki ima povprečno preko 20 zaposlencev pa se do tega roka ne prijavi davčni upravi.

Najkasneje do konca meseca januarja, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo, si morajo službodajalci za vsakega člana hišnega služabništva nabaviti davčne karte za leto 1935 — po Din 50 — ne glede na osebo, čas zaposlitve in višino dohodka (§ 16. zakona o izpremembah in dopoln. zakona o nep. d. z dne 20. 2. 1934.) Poslodavec, ki davčne karte v občne ne nabavi, ali je ne nabavi pravočasno, plača za kaznen petkratno vrednost davčne karte (Din 250). Karta se glasi na ime poslodavca in jo mora ta nabaviti, plačani davek pa si lahko nado mesti od hišnega posla. Službodajalec mora na karti takoj izpolniti s črnilom svoje ime-priimek in kraj stanovanja.

Nova razdelitev lekarniške službe

Že dolga leta je v Mariboru opravljala po teden dni nočno lekarniško službo ena lekarna. Pred kratkim je pa banska uprava stavila predlog, naj bi opravljali nočno lekarniško službo v Mariboru dve lekarni in naj bi se nočna služba vsak dan menjavala. Z ozirom na naraščajoči Maribor bi bilo že potrebno, da opravljata nočno službo dve lekarni, neprimerno pa bi bilo, če bi se nočna lekarniška služba menjavala vsak dan. To sta tudi uvidela Klub lekarnarjev in pa mariborsko Zdravniško društvo, ki se v pogledu, da bi opravljali dve lekarni nočno službo, popolnoma strinjata, imata pa svoje pomisleke proti vsakodnevni menjava službe. Banska uprava ni še izdala zadevne odredbe, vendar je pričakovati, da bo upoštevala želje merodajnih činiteljev in želje mestnega prebivalstva, ki bi si pri vsakodnevem menjavanju službe nikdar ne bilo na jasnem, katera lekarna ima nočno službo. Nočna lekarniška služba naj bi torej tudi v bodoče ostala tedenska in naj bi jo opravljali lekarni, ki sta oddaljeni druga od druge, tako, da ne bi bilo potrebno hoditi prebivalstvu z enega konca mesta na drugega.

SOKOL MARIBOR II POBREŽJE
ponovi dramo
Štilmonski župan
6. januarja t. l. ob 19. (7.) uri uri Renčlju 49

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 5. januarja ob 20. uri: »Izgubljeni valček«. Red C.

Nedelja, 6. januarja ob 15. uri: »Jurček«. Otroška predstava. Znižane cene. Ob 20. uri: »Štambulska roža«. Znižane cene.

Ponedeljek, 7. januarja: Zaprt.

Torek, 8. januarja ob 20. uri: »Carjevič«. Red A. Znižane cene.

Otroška predstava po znižanih cenah. V nedeljo, 6. tm. ob 15. uri ponove Golievo pravljico igr »Jurček«. Vsebina je deloma pravljica, deloma pa prav zabavna ter pridejo mali ljubitelji smeha v polni meri na svoj račun. Veljajo znižane cene.

V nedeljo zvečer ponove Fallovo opereto »Štambulska roža«. Znana je krasna muzika tega dela, njegovi dueti, valčki itd. Vsebina se godi deloma v turškem haremu, deloma pa v švicarskem hotelu in je polna komičnih prizorov. »Štambulska roža« je ena najbolj priljubljenih operet marib. glasbenega repertoarja. Veljajo znižane cene. Opozarjamo, da ta opereta ne pride v abonma.

Ena najbolj zanimivih krstnih predstav poslednjih sezon se obeta v kratkem. To bo nedvomno Golouhova basen za odrasle »Od zore do mraka«, ki jo pripravlja mariborsko gledališče kot naslednjo dramsko novost. Je to duhovita in redko zanimiva satira na družabno stanje. Golouh tu ni dal izpregovoriti ljudem, temveč so nositelji posameznih ulog — živali. Režira J. Kovič, ki je delo tudi svojski insceniral.

OPOZORILO VSEM BRATSKIM EDINICAM!

Župna uprava opozarja vse bratske ednice, naj ne sklicujejo letošnjih občnih zborov preden ne dobe zadevnih navodil in odrejenega termina od župe, kar bo do 14. tm. razglašeno z župno okrožnico. Zdravo! Župna uprava MSŽ.

Nova okrajna šolska nadzornika. Za okrajna šolska nadzornika sta imenovana Josip Velnar v Murski Soboti in Matej Mikuž v Doljni Lendavi.

Nov grob. V starosti 72. let je umrl davi g. Jože Sajovic, sprevodnik drž. žel. v pokoji. Pogreb blagopokojnega bo v ponedeljek 7. t. m. ob 15.30 izpred mrtvašnice na Pobrežju.

Pevsko odlikovanje. Južnoslovenska pevska zveza je na predlog Ipavčeve župe nedavno podelila zvezino odlikovanje 8. pevcem oziroma pevkom za njihovo nad 20-letno evpsko dejstvom. Odlikovanja so bili deležni pri mariborski Glasbeni Matici: Jakob Novak, upravnik gl. pošte v pokoji; Marija Prelec, zasebnica; Cilka Planinšek, žena pis. ravnatelja; Terezija Švarc, zasebnica; Lizika Mravljak, žena profesorja in Anton Hohnjec, ravnatelj jetnišnice; pri ptujski Glasb. Matici: Vinko Šerona, učitelj v pokoji; pri Celjskem pevskem društvu pa Stanko Perc, bančni uradnik. Odlikovanci prejmejo diplome po 9. IV. 1935, ko mine splošno žalovanje. Takim vztrajnim kulturnim delavcem iskreno častitamo. Vsem pevcom pa naj bodo v vzgled.

Tujski promet v decembru. Pri mariborski policiji je bilo v decembru prijavičenih 1563 oseb. Od teh je bilo 649 tujcev, in sicer 183 z Dunaja, 58 iz Gradca, ostali pa iz drugih tujih mest.

Dohodki mariborske carinarnice. V letošnjem budžetnem letu, ki traja od 1. aprila, so znašali do konca leta 1934 skupni dohodki mariborske glavne carinarnice 45 milijonov 374.505.90 Din. V aprilu so znašali dohodki uvoza in izvoza 5.586.939.30, v maju 5.156.541.75, v juniju 5.170.925.35, v juliju 4.814.432.75, v avgustu 4.635.294.50, v septembru Din 4.595.786.50, v oktobru 5.644.126.75, v novembru 5.202.326 in v decembru Din 4.568.133. Največji so bili dohodki v mesecu oktobru najmanjši pa v septembru.

Skromno so se Mariborčani lani poslavljali od tega sveta. V Mariboru pokopava umrle meščane mestni pogrebni zavod. Kriza pa se pozna tudi pri tem podjetju. Lani je bil samo en gala-pogreb, prvega razreda jih je bilo 12, drugega 54, tretjega 68, četrtega 84, petega 117, šestega 64, sedmega pa 79. Lani je bilo tudi 187 ubožnih pogrebov, večina oseb, ki so umrle v bolnišnici.

Sv. Florjan je skrbno čuval lani mesto in okolico. V mestu in bližnji okolici ni bilo lani nobenega večjega požara. Mariborski gasilci so lani samo 40krat stopili v akcijo in pomagali pri gašenju manjših požarov. Reševalni oddelek pa je lani interveniral 2450 krat v mestu in na deželi.

Telefonske pristojbine. Prometni minister je odredil, da se od 1. januarja plačujejo telefonska naročnina in pristojbine za vzdrževanje četrtletno naprej in e polletno. Naročnino za prvo četrtletje je treba plačati najkasneje do 15. t. m., za drugo do 15. aprila, za tretje do 15. julija, za četrto pa do 15. oktobra. Vse druge določbe glede plačevanja naročnine in neplačanja naročnine ostanejo neizpremenjene.

Mojstrske diplome. Zbornica za TOI je izdala za kandidate mojstrskih izpizov mojstrske diplome v velikosti 50:66 in se bodo odslej izdajala kandidatom, ki napravijo izpit, mojstrska izpričevala le v obliki diplom. Ker se pa diplome zaradi velikega obsega težko uporabljajo kot priloge k prošnjam in prijavam, bo vsak novi mojster prejel poleg diplome še overovljen prepis izpričevala. Tisti mojstri, ki so mojstrski izpit opravili v času od 1. 9. 1932 do 21. 12. 1934 v Mariboru, si lahko nabavijo naknadno diplome z overovljenimi prepisi, morajo pa vrniti prejetu mojstrsko izpričevalo in plačati potrebno vsoto za kolkovino, poštne pristojbine in tiskovino. Zadevne prijave se bodo zbirale do konca januarja in se bodo vsem, ki se v tem času prijavijo, v februarju izdale diplome. Prijave za mariborsko okrožje se naj pošljejo predsedniku mojstrske izpitne komisije v Mariboru g. Založniku na sreskem načelstvu, ki bo na vprašanja tudi izdal vsako potrebno nadaljnje pojasnilo. Po pojasnilu naj interese iz Maribora pridejo osebno, zunanji pa jih lahko dobijo tudi pismenim putem.

Nočna lekarniška služba. Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Koničeva lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravno »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času.

Ceneno meso. V ponedeljek 7. t. m. bodo prodajali od 8. ure naprej na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici govedino po 4 Din. in sicer do 2 kg na osebo.

Zahvala. Sokolsko društvo Maribor II. na Pobrežju, se najtopleje zahvaljuje in-dustriji g. Ludviku Orniku iz Dravogradu za sprejeto izdatno blagovno darilo za siromašno sokolsko deco. Temu dobro srčnemu činu daritelja se mali sokolčki zahvaljujejo in je priporočajo v hvalevredno posnemanje.

Pomlad na otokih solca in sreče! Pod tem geslom priredi »Hamburg-Südameri-kanische-Dampfschiffahrtsgesellschaft« s svojim priljubljenim izletniškim parnikom »Monte Rosa« dve krásni potovanji na Atlantske otoke, Maroko, Južno Španijo in Portugalsko. Prvo potovanje: 30. januarja do 20. februarja, 2. potovanje od 23. februarja do 16. marca. Vozna cena, ki obsega poleg priznane obilne in fine prehrane, še vse pristojbine, je od 170 Rm. naprej. Na podlagi turistične konvencije med našo državo in Nemčijo, se vozna lahko vplača pri ofic. potovalnem uradu »Putnika« v takozvanih registriranih markah po tečaju 14 Din za vsako marko. Vsak potnik ima za gornja potovanja pravico, da si nabavi registrirane marke za skupno 10.000 Din. Razen veljavnega potnega lista, ne potrebujejo potniki, ki potujejo iz Hamburga do Hamburga nobenih nadaljnjih viz držav, v katere vodi izlet. Motorna ladja »Monte Rosa« je opremljena z radiopostajo, preko katere je za časa vsega potovanja dosegljiva. Vse nadaljnje informacije, prijave, preskrba registriranih mark pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35 Tel. 21-22, pri »Putniku« v Celju, tel. 119 in pri »Putniku« v Gornji Radgoni.

Opozorilo za potovanje v Nemčijo. Vse, ki želijo potovati v Nemčijo, opozarjamo, da uživajo do 17. marca 1935 po 7-dnevnem bivanju v Nemčiji na nemških železnicah 60% popusta pri vožnji tja in nazaj. Potrebno je, da si vsako nabavi vozno karto za tja in nazaj že pred potovanjem, pri »Putniku«. Vsakemu potniku je dana možnost, da si pri »Putniku« nabavi do 300 registriranih mark po ceni 14 Din, to pa le na podlagi potnega lista in davčnega potrdila, katerega je izročiti »Putniku« vsaj 4-5 dni pred nameranim potovanjem. Vporaba registriranih mark v Nemčiji je dovoljena le za osebne izdatke, za plačanje faktur in nabavo voznih kart je vporaba prepovedana. — Izvoz registriranih mark iz Nemčije je strogo zabranjen. Vse nadaljnje informacije pri »Putniku« v Mariboru, tel. 21-22, v Celju tel. 119 in v Gornji Radgoni tel. 21.

Pisarniške potrebščine v največji izbiri in po solidnih cenah dobite pri Zlati Brišnik, Slovenska ulica 11.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih-ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočamo tudi pri trebusnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Planinska predavanja. Zimskosportni odsek Mariborske podružnice SPD je s hvalevredno vnemo začel prirejanje predavanj o planinstvu sploh. V letošnji sezoni je bil za prvo predavanje pridobil Ivana Bučarja, ki je v preteklem mesecu, dne 19. decembra v dvorani kina Apolo pred mnogostevilnimi poslušalci z mnogimi slikami in v klenem ter zorno pesniškem jeziku nazorno predočil »obraze gore«. Mladji predavatelj, prvovrsten plezalec in obenem dobro se uveljavljajoči pisatelj, je znal svoje lepe slike iz vseh področij planinstva tako organično združiti z duševnostjo čutečega planinarja, kakor smo še malokdaj slišali. Ta vtis je podčrtal dr. Jos. Tominšek, ki je namesto zadržanega dr. Igorja Rosine kot planinski starosta otvoril in zaključil predavanje. — Prihodnje predavanje bo dne 9. januarja; predaval bo naš dobri znanec g. dr. Brilej iz Ljubljane o svoji turi na Olimp.

Združenje gostilničarskih podjetij za mariborsko okolico na Pobrežju poziva vse svoje člane, ki imajo plačane delnice Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem na III. letni občni zbor Gostilničarske pivovarne d. d. Laško, ki se bo vršil v četrtek, dne 17. jan. 1935 ob 10. uri dop. v hotelu »Henko« v Laškem. Delnice je treba najkasneje do 12. jan. 1935 deponirati pri Okrajni hranilnici in posojilnici r. z. z. n. z. v Laškem (po § 13. dr. pravil). Pojasnila lahko dobe člani pri Združenju gostiln. podjetij na Pobrežju.

Ljudska univerza v Mariboru. Prihodnji teden pričnemo spet z normalnim delom. V petek 11. januarja nadaljuje in konča g. primarij dr. Černič iz Maribora svojo započeto temo »Stebri moderne kirurgije«.

Strelska družina v Košakih priredi v nedeljo 6. tm. v Beraničevi gostilni v Košakih veliko nagradno streljanje. Začetek ob 9.15. Zvečer družabna zabava in razdelitev 8 lepih nagrad. Vabljeni vsi.

Čajanko priredi 6. januarja 1935. od 18. do 24. ure v mali dvorani »Uniona« Pomošniški odbor združenja trgovcev v Mariboru.

Lutkovno gledališče Sokola Maribor - matica v Narodnem domu ponovi v nedeljo 6. t. m. ob 15. uri tragikomedijo v 5 dejanjih »Mrtvec v rdečem plašču«.

Trgovske in predpisne knjige, karbon in prepisni papir v vseh kakovostih pri Zlati Brišnik, Slovenska ulica 11.

Marija v predmestju — dekla Marija in hlapec Jožef iščeta o Božiču dela in stanovanja — sin revščine se jima bo rodil. Igra Oder Zveze mladih intelektualcev v nedeljo 6. t. m. ob 20. uri v Zadržni ban ki. Prodaja vstopnic pri Zlati Brišnikovi.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru letos zaradi zalovanja ne bo imelo plesa; pač pa namerava društvo prirediti v proslavo 15letnice večje ekskurzije in se bo zaradi tega obrnilo na svoje stalne podpornike s prošnjo za prispevke. — Odbor.

Glasbena Matica. Opozarjamo vse člane društvenega orkestra; da bo prva red na vaji v ponedeljek, 7. tm. ob 20. uri.

Danes vsi v »Grajsko klet«, odprto do 3. ure zjutraj. Koncert in zabava.

Od sedaj naprej bo v hotelu »Orel« razen običajnih sobotnih in nedeljskih večernih koncertov še vsako nedeljo čajanka od 16.30 do 19. ure.

Kavarna »Promenada« danes in v nedeljo koncert.

Nocoj vsi na družabni večer »Zarje« na Pobrežju v gostilni Janez.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 6. tm. Ob 7.30: predavanje o kaktajah; 8: »V nedeljo zjutraj vstala bom«, revija narodnih pesmi na ploščah; 9: orgelski koncert; 9.45: versko predavanje; 10: prenos iz stolnice; 11: radio-orkester; 12: čas. radio-orkester; 16: božična igra »Trije kralji«; 17: tamburaški orkester; 19.30: nacionalna ura; 20: čas. jedilni list program za ponedeljek; 20.10: »Pester večer«; 22: čas. poročila; 22.15: radio-orkester. Spored za ponedeljek 7. t. m. Ob 12.15: tragedija Salome na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, operni zbori na ploščah; 18: operetni venčki na ploščah; 18.20: moji spomini na prva leta našega radia; 18.40: plošče; 19: pravna ura; 19.20: čas, jedilni list, program za torek; 19.30: nacionalna ura; 20: plošče; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Ogenj. Sinoči okrog 20. ure je izbruhnil ogenj na podstrešju stanovanjske hiše mehanika Slavka Komelja v Košakih. Ognjeni plameni so namah objeli streho, vendar pa so večjo nevarnost preprečili mariborski gasilci, ki so kmalu po izbruhu ognja prihiteli na kraj požara. Ogenj je uničil streho in več obleke, ki je bila shranjena na podstrešju. Škoda je precejšnja na okrog 10.000 Din in je krita z zavarovalnico.

Po nesreči ustrelil svojega prijatelja. V bližini Ormoža se je pripetil včeraj tragičen dogodek. Pri svaku viničarju Bolfenku Borku je bil v gosteh neki Ivan Ficko iz Brebrovnika. Ficko se je delj časa zamudil pri Borku in ga je tako dohitela noč. Da bi se ne vračal praznih rok po nevarni poti proti domu, mu je Borko ponudil samokres. Ker pa orožje ni hotelo funkcionirati, ga je nameraval Borko popraviti, a je ravnal pri tem tako nesrečno, da se je samokres sprožil in je kroglja zadela Ficka naravnost v srce.

Višnjevi postanete kakor sliva, ako poskušate pri koncertu udušiti kašelj, ko Vas v grlu požgače. Slednjic se morate vendarle izkašljati, naravno baš za časa pianissima.

Jejte **Bronki** bonbone

pa ne boste kašljali!
Kašelj manjši ali večji
Bronki uspešno prepreči!
PROIZVOD »UNION« ZAGREB

Ficko se je zgrudil na tla in kmalu nato izdihnil.

Rekordno število aretirancev. Policija je včeraj popoldne in preko pretekle noči polovila 32 potepuhov in postopačev, ki so se klatili po mestnih ulicah. Danes dopoldne so vsem na policiji temeljito izprašali vest in jih bo nekaj policija izročila sodišču, ostale pa bo izgnala iz mesta.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 154 prašičev. Kupčija je bila srednja in jih je bilo prodanih 73. Prodajali so mlade prašiče 5 do 6 tednov stare 50 do 70 Din, 7 do 9 tednov stare po 90 do 110 Din, 3 do 4 mesece stare po 130 do 150 Din, 5 do 7 mesecev stare po 220 do 250 Din, 8 do 10 mesecev stare po 300 do 350 Din in leto stare po 560 do 680 Din. Kilogram žive teže so prodajali po 4 do 5, mrtve teže pa po 6,50 do 8,50 Din.

Sneg, sneg... Naglo se je zadnje dni spremenilo vreme. Zapihal je mrzli veter in močno ohladil ozračje. Živo srebro je zlezlo pod ničlo, na nebo pa so se pričeli zbirati gosti oblaki. Močno je zadušalo po snegu, ki si ga smučarji in naša mladina tako iskreno žele. Sinoči, kmalu po 6. uri, je pričel naletavati v drobnih kosmičih prvi sneg in je preko noči pobelil mesto in okolico. Zapadlo ga je okrog 3 cm.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toploter 2,2 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 2,4 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 13 stopinjah 732, reduciran na ničlo pa 730; relativna vlaga 90; vreme je oblačno. Vremenska prognoza: prehodno zvišanje temperature in nov sneg.

Pozabljeni profesor.

Te dni je spemil neki profesor svojega svaka na kolodvor. Pred odhodom vlaka sta si imela še marsikaj povedati. Poglobila sta se v pogovor in je med tem že zasopihala lokomotiva. Svak je stopil v vlak in prijazno mahal v slovo svaku profesorju, ki je popolnoma pozabil, da je imel svakov zaboj pod pazduho. Spomnil se je nanj šele pred vrati svojega doma.

Kulturne vesti

Iz ubljeni valček na našem odru

MARGINALIJE V KRITIKOVI KRONIKI.

Povojni razvoj s kaosom in krizo na vseh področjih človeškega snovanja in nehanja, je vodil v glasbi skladatelje in občinstvo v dva diametralno si nasprotna ekstrema: na eni strani v intelektualno dojetje ekspresionistično atonalno glasbo, na drugi pa v plehki, poulični — ali še bolje — bežniški »šlager«, kateremu Slovenci še nismo našli adekvatnega imena. Tako smo doživljali v operi eksperimente atonalne muzike, v opereti pa ležli v »šlager«, libretistično, a režijsko v takozvano »odrsko revijo«, sestro plitkega »šlagerja«. Da je izšel ta razvoj iz »duha časa«, je docela razumljivo, in ne pomaga prav nič kreg in prepir apostolov resnične umetnosti, ki se zgražajo nad dekadenco avtorjev in publike. Čas zahteva sebi primerne »drane«, živčno razruvan človek kriz zahteva injekcij šlagerskega morfija, da ga izžgečka iz otopenosti in kulturno-duhovne apatije.

nas je kljub vsem krizam še neverjetno veliko zdravja! Zgečkanje s »šlagerji« nam zaradi tega ne bi bilo potrebno, in če kljub temu »užiga«, to ni vzrok boleznii v nas, ampak nagnjenja k duhovni lenobi. Bilo bi torej nepotrebno, ali točneje — prestali bi brez njega brez tožbe. Toda ne vem, ali bo kdaj pri nas zmagalo edino pravo stališče, da zmaga gledališča nad kinom ni v tem, da si pri kinu izposoja, ampak v tem, da nudi to, kar kino nikoli ne more — resnično umetnost. Kino je po židovski spekulaciji zabavišče brez umetniških pretenzij, pa naj pisuni tudi drugače pišejo, je apel na najlažje instinkte široke, včasih še kulturno premalo dozorele, včasih pa dekadentne, od hiperkulture že otopenel velikomestne publike, gledališča pa je — ali bi vsaj večno moralo biti — hram modrice Talije!

Prva stopinja v greh izsili po zakonu usodnosti drugo, tretjo, stoto, in kadar zapelje kdo v greh množice, jih speljejo na nova, zdrava in čista pota le veliki kulturni in socialni prevrati, porojeni iz naravnega, notranjega kolektivnega odpora. Ko smo pričeli uvažati »šlagersko« blago, je bilo ko da bi publikii vsi-

ljevali kokain; ko se ga je navadila, ga zahteva vedno več in če ga ji ne damo — revoltira. V našem primeru — ne obiskuje gledališča. Nam, ki nismo Dunaj, Pariz, London ali drugo milijonsko mesto z dekadentnimi živci, bi bilo vse to lahko prilranjeno, a ker mislimo, da bi bili »manj vredni«, ako ne bi šli za »duhom časa« in se ne bi delali kljub slovensko-slovanskemu zdravju bolne, norimo pač za norimi in si kvarimo okus, na katerega bi bili drugi ponosni, ko bi ga lahko še imeli!

Te načelne misli so se mi zdele nujno potrebne ob igranju »šlagerja« v podobi Stolzove operete »Izgubljeni valček« v našem mariborskem gledališču, da se vsaj ugotovi podlaga boleznii, podlaga zmot. Izgovarjanje na blagajno je po tem jalovo, ker bi bila polna tudi ob resničnih umetnosti, ako ne bi bili sami nikoli publike pokvarili! Toda zdaj, ko je že pokvarjena, je vse prepozno. Počakati bo treba, da sama ozdravi, da zdravi slovenski organizem premaga tuje vrtnike. Da se bo to zgodilo, verujem trdno, četudi morda šele čez deset, dvajset ali trideset let, kajti iz plitvin bomo morali nekoč spet v globine!

»Izgubljeni valček« je tipičen »šlager«, zato ni treba nobenega nadaljnega opisa več. V njem ni niti več tistega, kar je bilo v solidnih operetah iz solidnih dni, je le še — »šlager«: nizanje praz-

note na praznoto z lepivom revnili »vico«v«. Sediš, gledaš, poslušaj in vse se ti zdi tako bedasto, da se naposled smeješ — ne modrosti dovtipov — ampak bedarji. In publika se smeje, ker je vse to velik »hec«, gledališče je polno — našlo je atrakcijo. Naj se jezimo? Ne; smo pač dospeli sem in smo zdaj tu. Režiserja V. Skrbinšek in B. Stupica sta sku paj z dirigentom L. Herzogom in koreografo A. Harastovičem ostala zvesta »šlagerju« in »reviji«, kolikor se je seveda pri nas dalo in tako je bilo tudi z vsemi ostalimi. Ansamble: skladatelj Hofer Sancin, operetna pevka Udovičeva, subreta Severjeva, Niki V. Skrbinšek, Viki Stupica, Hedi Barbičeva, baron Medven, Fredi Nakrst, notar Gorinšek, gledališki ravnatelj Furijan, gledališki tajnik Košič, gledališki sluga P. Kovič, kapelnik Harastovič, Brigita Zakrajškova, ravnatelj bara Grom, komorni pevec Verdonik, inšpicient Blaž, zboristka Starčeva, kuharica Barbara Dragutinovičeva in natakhar Verdonik.

MARIBORSKI KOLEDAR 1935.

Nabavljaina zadruga državnih uslužbencev v Mariboru je, kakor vsako leto, izdala tudi letos svoj »Mariborski koledar«, ki ga je uredil uredniški odbor pod vodstvom N. I. Vrabla. Izdajateljica se je letos vrnila k tradiciji prejšnjih let, zato je letošnja vsebina spet bogatejša

Trečja mariborska železniška postaja

KAKO SMO ZIDALI IN DOZIDALI PO STAJALIŠČE NA TEZNEM, KI BO JUTRI, V NEDELJO 6. T. M. SLOVESNO OTVORJENO.

Jutri v nedeljo se bo tezenskim občanom uresničila želja, katero so gojili in za njo delali polnih dvajset let. Postajališče je dovršeno, ob 9.06 bo pristal prvi vlak. Pridno se plečejo venci, postavljajo slavoloki in mlaji, da se dostojno proslavi naš lokalni praznik. Nadzornik dela g. Lačen ima polno skrb. Večkrat je tudi siten.

Gotovo pa bo zlasti zanimalo novejše in mlajše tezenske občane, kakor naše sosede in druge interesente, koliko se je razlilo črnila, porabilo papirja, konfiriralo, sejalo in razpravljalo v dobri in tudi slabi volji do uresničenja gradnje postajališča.

Pred svetovno vojno je bila naša občina prav majhna predmestna vas, kamor so zahajali le redki Mariborčani. Za parcele pa so bojevali po rodovitnosti »žrebali« razni magnati. Kljub temu pa so nekateri agilni domačini že takrat mislili na gradnjo postajališča. Veleposestnik Rob, posestniki Kovačič, Ilgo in Geršak so že leta 1913, zbrali lepo vsoto 3.000 K. Ostali znesek bi naj prispevala občina. Izpeljavo načrta pa je preprečila svetovna vojna, ki nam je namesto postajališča dala premikalni kolodvor, povrhu pa še vzela prehod preko železniskega tira.

Po vojni je bilo gradbeno gibanje na Teznu izredno veliko. Zidali so tovarne, hiše in gradile so se nove ceste. Potreba postajališča je zopet oživila. Gentski sosvet je v svoji seji 21. aprila 1920 obravnaval gradnjo postajališča in poslal zadevno prošnjo direktorju državnih železnic v Ljubljani s pripombo, da se naj prošnja nujno obravnava. Prošnjo je dobro podprla tovarna »Tovarnica vozov M. Počivalnik«. Čakalo se je rešitve, katera pa ni bilo. Vendar so bili interesenti pridno na delu, zlasti naši industriji, ki so zaprosili Zvezo industrijcev na slovenskem ozemlju kraljevine SHS v Ljubljani, da pripomore do uresničenja načrta. Dopis zveze se je obravnaval v občinski seji 7. septembra 1923. Občinski odbor je ponovno soglasno potrdil prejšnji sklep, da je občina voljna prispevati svoj del k gradnji postajališča. Vendar je mnenja, da stopi v stik s tovarnam in drugim interesenti, da lahko sporoči višino prispevka.

Prva komisija na terenu se je vršila 17. oktobra 1923. Postajališče bi stalo na železniškem zemljišču med gostilno Felč in tovarno »Splošna«. Tudi mestna občina mariborska je bila voljna prispevati del stroškov. Takratni župan g. Grčar je podal sledečo izjavo: »Mariborska občina se zaveda in pripozna važnost projektiranega postajališča. Je pripravljena prispevati primeren del stroškov, ako občina Tezno izjavi, da je pripravljena se pridružiti v sestavi občine Maribor.« Proračun za postajališče se je

od prvotnih 117.000 Din zvišal na 224 tisoč dinarjev. Sestanki in seje niso rodili uspeha — proračun je bil previsok. Tudi sestanek okoliških občin in raznih interesentov v mestni posvetovalnici v Mariboru je ostal brez rezultata. Odbor za gradnjo postajališča pa ni miroval. Poslal je deputacijo k ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani, katero so tvorili g. Šabeder, Jelen in Anderluh in jo je vodil takratni poslanec g. Žebot. Deputacijo je prav ljubeznivo sprejel direktor Borko in ji dal potrebna navodila. Občinski odbor je takoj votiral vsoto 100.000 Din in zaprosil, naj se prične gradnja 1. novembra 1925. Vse delo je vršil predsednik odbora g. Šabeder z odborniki Jelenom, Kovačičem, Očkom, Majheničem in piscem teh vrstic kot tajnikom. Akti so se kopičili, vršili so se sestanki in seje, pa spet ni šlo. Da bi se ugodilo železniški upravi in bi se dovolila gradnja postajališča, je g. Očko brez plačno odstopil parcelo, podžupan g. Šabeder pa si je nabral pri interesentih v denarju in materialu nad 100.000 Din, tako, da je razpolagal odbor že z 200.000 Din v denarju in materialu. Pa tudi ta vsota ni zadostovala. Proračun se je zopet zvišal, in sicer nad 900.000 Din. Sezidati bi se moralo veliko poslopje s stanovanji in skladišči. S tem zahtevanim proračunom je bil zadan vsemu dotodanjemu delu zadnji udarec. Zidanje postajališča, kakor si ga je zamislil odbor in je bil tudi prvotno odobren, uprava državnih železnic ni več dovolila. Majhna občina, ki je pokazala doslej dobro voljo za vse, kar je obče koristnega, tega zneska ni zmogla in tudi naše tovarne ne. Na seji dne 17. januarja 1927 se je na predlog občinskega odbornika g. Luknarja uporabila vsota 100.000 Din, ki je bila namenjena za gradnjo postajališča, za napeljava električnega omrežja. S tem je bilo končano delo prvotnega odbora za gradnjo postajališča.

Delo pa je zopet oživel z ustanovitvijo krajevne organizacije JNS. Strankin odbor je oživel idejo, katero je naglasil ob priliki občnega zbora g. Tomažič in so prejeli prisotni zagotovilo narodnega poslanca ravnatelja g. Krejčija, da bo pomagal povsod in z vsemi silami, da se topot ideja uresniči. In naš g. poslanec je dan obljubo tudi izpolnil. Sreski načelnik g. Milan Makar pa je pomagal odboru z nasveti in takoj votiral vsoto 10.000 Din, ki se naj uporabi za terenska dela. Dne 2. julija 1933 je bil na sokolskem telovadišču javen shod. Vodil ga je g. Šabeder. Izvolil se je poseben odbor, kateremu je predsedoval do 27. aprila 1934 g. Ivan Tomažič. O delu odbora je poročal imenovani pri občinskih sejah. Včasih so bili tudi burni momenti, kar nam pričajo zapisniki, zlasti zapisnik občinske seje dne 26. junija

1933. Tudi dobro delo včasih razdvoji dunove, ki pa naj ostane uradna tajnost. Ker je po komasaciji občin prevzela vse posle občina Pobrežje, je bil izvoljen novi odbor z županom Volkom na čelu. V odboru so složno delali zastopniki obeh občin Pobrežja in Studencev. Nabiralci prostovoljnih prispevkov so bili zopet marljivo na delu. Skoraj povsod so bili dobro sprejeti. Nabiralci so bili sledeči gg.: Šabeder, Uhan, Žohar, Kaloh, Spindler in Luknar. Odzvale so se zlasti naše tovarne, ki so darovale večje zneske v denarju in materialu. Posebna zahvala velja tovarnam »Splošna« in »Kovina« ter upravitelstvu škofijskih posestev v Betnavi. Odboru sta bila vedno na razpolago narodni poslanec g. Krejči in sreski načelnik g. Milan Makar. — **Odkrito priznamo, da je v prvi vrsti zasluga omenjenih, da je bila končno vendar prošnja ugodno rešena.** Ministrstvo financ je dne 14. septembra 1934, št. 7699/VII. proračunski oddelek v Beogradu, odobrilo sklep občin Pobrežje in Studenci glede odkritja stroškov in dovolilo gradnjo postajališča na Teznu. Mnogo je prispevala tudi mestna občina mariborska, ki je napeljala na svoje stroške vodovod in električno razsvetljavo. Županu g. dr. Lipoldu naj izrečem posebno zahvalo! Marljivo pa je pomagal odboru tudi mestni svetnik g. Andrej Oset. Gradnjo postajališča je prevzel stavbenik g. Franjo Špessl, ki jo je lično izvršil; tudi vsa druga dela so izvršili domači obrtniki v splošno zadovoljnost.

Pri terenskih delih so bili zaposleni sorazmerno delavci s Teznega, Pobrežja in iz Studencev. Omenim še, da nosi tri četrtine stroškov občina Pobrežje, eno četrtino pa občina Studenci.

Vsi oni, ki so se trudili, da je postajališče končno dovršeno in tudi oni, ki bodo samo ugodnost uživali, vsi so zadovoljni in hvaležni vsem činiteljem, ki so pomagali pri delu ali nam dali podporo v denarju ali materialu. Naj bo izrečena tem potom ponovna zahvala upravi državnih železnic, kr. banskim upravim, prevzvišenemu g. škofu Tomažiču, sreskemu načelniku g. Milanu Makarju, narodnemu poslancu g. Krejčiju, mestnemu županu g. dr. Lipoldu, sosedom Studenčanom in vsem onim, ki so prispevali ter s prispevki ali z delom omogočili izvršitev zgradbe postajališča, tudi še seveda vsem prvotnim, drugim in slednjim funkcionarjem in nabiralcem za marljivo, včasih tudi bridko delo, ki pa je končno vendar rodilo uspeh.

Vse prijatelje pa vabimo, da se jutri v nedeljo udeležijo otvoritve našega postajališča! Pri otvoritvi bosta sodelovali gasilski četi s Pobrežja in iz Studencev, godba »Drava« in pevski zbor. Po blagoslovitvi, katero bo izvršil prevzvišeni g. škof. Tomažič in uradni delu otvoritve, se bo vršila zakuska v veliki dvorani Ahtikove gostilne. Dvorana bo primerno dekorirana, godba in pevci pa bodo pripomogli k čim lepšemu slavnostnemu razpoloženju.

Franjo Luknar.

Naše šolstvo v številkah

Vseh šol, otroških zavetišč in vrtcev je po zadnji statistiki v naši državi 9.070. Te šole obiskuje 825.698 dijakov in učencev in 593.962 dijanek in učenk. Na teh šolah poučuje 34.470 nastavljenecov, največini učiteljskih moči. Na osnovnih šolah je 25.142 učnih moči, na vseh naših univerzah pa 796 učnih moči. V naši banovini imamo 15 gimnazij, in sicer 3 moške, 2 ženske, 10 pa mešanih. Te gimnazije imajo skupno 219 oddelkov, ki jih obiskuje 8.737 dijakov in dijanek in jih poučuje 404 profesorji. Učiteljski imamo v Sloveniji 7, in sicer 2 moški in 5 ženskih. Naša učiteljska imajo 10 oddelkov, ki jih obiskuje skupno 1.302 dijaka in jih poučuje 113 profesorjev. Umetniških šol je 6, z 58 razrednimi oddelki, ki jih obiskuje skupno 1.280 dijakov in dijanek in jih poučuje 69 učiteljev. Gospodinjstvih šol imamo 5 s 6 razredi in 100 dijanek in jih poučuje 5 učiteljev in 25 učiteljic. Nadalje so v dravski banovini 4 državne trgovske šole in akademije s 17 razredi, ki jih obiskuje 745 dijakov in dijanek in ki jih poučuje 39 profesorjev. Ljubljanska srednja tehnična šola ima 13 razredov in 9 oddelkov, ki jih obiskuje skupno 354 dijakov in dijanek in jih poučuje 78 profesorjev. Tudi imamo 4 strokovne obrtniške šole z 12 razredi in 24 oddelki, 381 učenci in 43

učitelji. Obrtnih ženskih šol je 19 z 32 razredi in 38 oddelki z 1071 učenkami in 96 učiteljic. Splošnih obrtnih in obrtno-trgovskih šol je v naši banovini 98 z 235 razredi in 198 oddelki, ki jih obiskuje 8809 dijakov in jih poučuje 566 učiteljev. Banskih nižjih in specialnih pedagoških šol je 7 z osmimi oddelki in 183 dijanek, ki jih poučuje 46 učiteljev. Šola za dojitve v Ljubljani ima 2 oddelka in 40 dijanek. Babiška šola v Ljubljani ima 20 gojenk in 4 učne moči. Šola za slepce v Kočevju ima 6 oddelkov in 18 gojencev, šola za gluhe in slihe v Ljubljani ima 7 oddelkov in 82 gojencev in 11 učnih moči.

Sokolstvo

Jezni odsek sokolske župe poziva vse člane k redni jahalni vaji, ki bo v nedeljo 6. tm. ob 8.45 v jahalnici. Tudi naj se vsi jezdeci odseka udeležijo v kroju pravoslavnega badnjaka, ki bo v nedeljo 6. tm. popoldne.

Star vojak.

Berač: »Prosim za malenkostni dar. Sem star vojak...«

Gospodar: »Katerih bitk ste se udeležili?«

Berač: »Prekinili ste me, dragi gospod. Sem star vojak, ki je izgubil v vojni spomin.«

in obsega mimo koledarskega in združnega gradiva tudi splošno važne in pomembne leposlovne, esejistične in publicistične prispevke. Uvodne besede so posvečene blagopokojnemu kralju Aleksandru I., prvo razpravo je pa napisal Franjo Baš pod naslovom »Vladariji v Mariboru«. V njej našteva temeljito opremljeno s potrebnimi podatki vse vladarske obiske v našem mestu od prvih znanih dob do zadnjega obiska pokojnega kralja Aleksandra. Dr. Ivan Jančič je napisal nekrolog generalu Rudolfu Maistru, ki je bil nekoč sam sodelavec »Mariborskega koledarja«. Iz svojega dnevnika je prispeval stari Ivan Verhovnik iz Ljubljane sestavek »Maister-Gregorčič«. Zanimiv je ta sestavek in bo marsikomu dobro služil za spoznavanje preteklih časov in tvorcev naše kulture. Pisatelj Makso Šnuderl je prispeval živahno in vsestransko posrečeno letoletno grotesko »Pravica in resnica«. Bogat material je zbral Janko Glaser v »Pregledu mariborskega časopisa po prevratu«, v njem se nam obnavlja vse, kar je v tej dobi pri nas izhajalo, pa največini izginilo. Skoraj neverjetna je številka mariborskih periodičnih publikacij, saj jih je bilo skupaj kar 109. V lanskem letu samo je izhajalo v Mariboru (ali se tu vsaj tiskalo) 27 listov (časnikov in ča-

sopisov), 3 so pričeli izhajati na novo, 3 so pa tudi prenehali. Filozof dr. Fr. Veber iz Ljubljane je napisal interesantna razmotrivanja »Združništvo in sestava človeške družbe«, ki so nekaj čisto novega, poizkus filozofske opredelitve vloge združništva v sestavi človeške družbe. »O združništvu državnih uslužbencev v drugih državah« je sestavil poučen pregled predsednik Zveze uradniških nabavljalnih zadrug v Beogradu, naš rojak Miloš Štibler. »Proslava mednarodnega zadržnega dneva v Mariboru« je opisal A. B. (randner). »Poslovanje Saveza nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev« pa A. R. (cher), kakor tudi poslovanje mariborske zadruge. Mimo tega je v koledarju še opis: »V spomin blagopokojnega kralja«. »Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru« N. V. (rabel), »Novi plašč« (A. R.), »Društvo jugoslovanskih drž. upokojencev v Mariboru« (Anton Ogorelec), »Nega zob« in »Za kratek čas«. Pesmi so prispevali: Vinko Žitnik, Anton Mohor in V. T. (ravner). Mimo tega krasi koledar, ki ga je natisnila Mariborska tiskarna na 176 straneh, tudi več slik.

Druga knjiga Šorlijevih »Izbranih spisov«. V knjižni založbi tiskarne »Merkur« v Ljubljani je izšel za Novo leto drugi zvezek »Izbranih spisov« pisatelja

dr. Iva Šorlija, ki obsega na 339 straneh povesti in novele: Štefana Zaplotnika, Disonance, Pešce, Nevesto, Vprašanje in izgubljenega sina. Zvezek je grafično in knjigovesko lepo opremljen in bomo o njem še spregovorili.

Josip Kalinikov: Ženske in menihi. Roman, prvi zvezek, strani 552. Ljubljana, 1935. Zvezna knjigarna. — Josip Kalinikov je ruski emigrantski pisatelj, ki ne secira psihološko človeških duš kakor kak Dostojevski ali Tolstoj, zato pa riše resnično življenje s tako plastično resničnostjo, da ga moramo v tem oziru šteti med prve mojstre. Izhodišče vsega dogajanja na svetu mu je erotika, odnosno seksus. Na tem je tudi zgrajen roman »Ženske in menihi«, ki podaja v zvesti podobi vso Rusijo do zloma l. 1917. V Rusiji je roman prepovedan, dasi ni morda »čarističen«, ampak le preveč objektivno in tudi boljšečikov ne idealizira. Slovencem ga je prevedel Rudolf Kresak. Drugi del, enak po obsegu, izide pozneje. Celotno delo šteje torej preko 1000 strani. Knjigo je lepo opremil Nikolaj Pirnat.

Naš vrt. — Novemberska in decemberska številka lepe zagrebške revije »Naš vrt« je posvečena v prvi vrsti parku kraljevskega dvorca na Dedinju. Med

tekstom je 18 originalnih slik s tega vrta. Sestavki so: Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj; prof. dr. Vouk; Dedinje plače... Slike z Dedinja; dr. J. Jelačić; Kultura krizantem; ing. C. Jeglič; O ulčnih drevoredih; S. Nestl; Vrt nekoč in sedaj; Hortikultura postaja; Iz vrtnarske literature; prof. S. Pirnat; Kaj je treba delati na vrtu?; dr. J. Arnold; Vrtovi francoskih arhitektov; Društvene vesti in Iz uredništva. »Naš vrt« izdaja Hortikultura društvo v Zagrebu, Maruličev trg 9.

Winter in Jugoslawien. Na šestnajstih dvojnih, torej prav za prav 32 straneh so izdale naše tujsko-prometne in sportske organizacije propagandno brošuro v nemškem jeziku »Winter in Jugoslawien« ki jo krasi mnogoštevilni fotografski posnetki naših smučičev in sploh zimskih pokrajin. Brošura je namenjena tujini.

Zvonček. Naš mladinski mesečnik objavlja v četrti številki prispevke Lj. Brennerjeve, V. Bitenca, B. V. Radoša, F. Juvanca ml., D. Gorinška, A. Adamiča, N. K., P. Flereta, M. Razpotnika, A. D., V. Plevlja in več nepodpisanih sestavkov.

Inominajte se CMD

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Ne želim in ne sme biti tako! Hiša Hylari Aspinwallove ti je odprta; že gori ogenj v gostoljubni sobici, da te pogreje, ona sama čaka v kožiji pred hišo, da te sprejme. Želja naju obeh je, da se najina poroka vrši častno pred vsem svetom, ne pa, da bi se v neumni naglici izvršila že noči.«

»Hylari!« je zaklicala Jenny. »Ne bi mogla praznovati poroke v njeni hiši.«

»In zakaj ne, dragi srček? Ali ti ni bila najboljša prijateljica? In ko si bila sama na svetu, ti je nadomestovala sestro in mater. Ne zasluži zaupanja, da...«

Takoj ga je prekinila: »Ne razumeš, kaj mislim; visoko čislam Hylari, toda...«

Pogledovala ga je skrivoma in utihnila. Če bi izgovorila besede, ki so ji bile na jeziku, bi dosegla svojo željo, da jo poroči, preden mu dospje pismo v roke.

Toda nj ji pustil časa. Ko je opazil njeno obotavljanje, jo je prijel za roko in ji dejal strastno:

»Moje srce in moje življenje je tvoje, Jenny! O tem ne dvomi; moja ljubezen je tako krepka, globoka in odkrita,

da mi pomaga čez vse zapreke, ki morejo mučiti hladnokrvnega človeka s strahom in negotovostjo. Vsi moji dvomi so končani. Imam le eno hrepenenje: tebe imenovati svojo last in se ne bojim ničesar bolj, kakor videti tvoj solnčni obraz v žalosti. Toda svoji dolžnosti ne morem postati nezvest. Tudi svet ima zahteve do mene, da upoštevam tvoje prijatelje, dobro ime in svoj poklic. Na vse to ne mislim v tem trenutku, marveč le na svojo staro mater, ki živi v gorskem mestecu v Connecticutu. Počilo bi ji srce od žalosti, ako bi se ji poročil edini sin brez njene vednosti in brez njene blagoslova.«

Jenny je skrila svoj obraz v dlani; balala se je, da je njena stvar izgubljena.

»Kako bi mogel postati dober mož,« je nadaljevala z rastočo vnebo, »ako bi pozabil na sinovsko dolžnost. Moja mati je storila vse zame in skrbela za mojo srečo z neskončno ljubeznijo in potrpežljivostjo; njej edino se moram zahvaliti za vse, kar je v meni dobrega. Kaj ne, Jenny, ti mi pritrliš?«

Stisnila mu je roko. Matere se ne sme zanemarjati a kako usodepolno utegne postati za njo to čakanje.

»Kako se veselim da te predstavim materi kot ljubo hčerko! Ali jo morem pripraviti od tega, da prisostvuje poroki, ne vem; ker se v svojem lastnem skrom-

nem gospodinjstvu počuti najbolje, se bo le težko odpravila na potovanje. Toda njeno privolitev in njen blagoslov bi si vendar hotel pridobiti. Po poroki se podava skupaj k njej, in srečen bom, ako ti morem, predraga, pokazati dom svoje mladosti.«

Kako hrepenče je prisluškovala Jenny njegovim besedam! Da bi se ta sen vendar uresničil! Bo li to mogoče? Pismo pride nedvomno v njegove roke, in ko ga prečita, je ne bo več hotel za ženo.

»Pojdi k materi,« mu je šepetala, »ne morem te prositi, da daš mojim željam prednost pred njenimi.«

»Tega tudi ne smem storiti, Jenny,« je odgovoril in jo poljubil. »Neizrekljivo te ljubim; življenje mi je brez tebe brez vrednosti. Kolikor bolj to čutim, tem silnejše želim, da ostanem zvest ljubezni svoje mladosti, da spoštujem mater, dokler jo še imam.«

Jenny je odnehal. Čutila je, kako se ji majojo tla pod nogami, toda ni zlorabila moči, ki sta jo ji nudila lepota in ljubkost, s katerima bi ga priklenila nase. Naj ga tudi zgubi za vedno — ni ga zadrževala. Le komaj slišno ihtenje je izdajalo njeno silno bolelost.

»Čemu solze, drago srce? Saj se vrnem v kratkem; le tri dni še potrpi, potem naju ne loči nihče več.«

»Hočem čakati, samo eno prošnjo mi

usliši. Pred svojim odhodom ne pojdi v atelje! Strah me je pred njim, kakor da ti tam grozi nevarnost. Imam slutnjo — ne vem zakaj, toda čutim, kakor da bi to bila poguba in smrt najine ljubezni.«

»Mnoga razburjenja zadnjih tednov so ti živce razdražila, Jenny; vsaka senca te straši, potrebuješ miru in počitka, ubogi otrok.«

»Ali ne moreš potovati k materi, ne da bi se še vrnil v atelje? Kakor nespametna je tudi mojja bojazen, vendar bi me napravil s tem srečen.«

Prosila ga je tako prirsčno, da ji ni mogel odreči. »Naj se ti izpolni želja, ker si mi drag otrok. Odpeljem se od tu z nočnim vlakom in hočem poskusiti, kako se potuje brez prtljage in si na poti kupiti kar potrebujem. Si li sedaj zadovoljna, ljubica?«

Bila je velika igralka in bi dosegla na odru sijajne uspehe, toda sedaj ni potrebovala potvarjanja; izrazila je svoja iskrena čustva in čutila še mnogo večjo hvaležnost, kakor jo je mogla izraziti. Njene sladke besede in pogledi bi premagali vsakega možkega in tudi umetnik je bil prevzet od veselja.

»Tako krasne ženske, kakor si ti, ni na zemlji!« je vzkliknil in jo obsopal z ljubkovanjem.

(Se bo nadaljevalo.)

Vojna največje grozodejstvo

VOJNE GROZOTE V GRAN CHACU PO POROČILU AMERIČANA.

Se vedno se vrše boji med Bolivijo in Paraguayem. Teh bojev se je udeležil kot nevtralni opazovalec tudi ameriški vojaški ataše polkovnik Sharp, ki objavlja sedaj v časnikih Združenih držav ameriških svoje vtise o grozotnih svojih doživljajih. Med drugim pripoveduje:

Kar sem videl v teh 30 dneh, nalikuje neki peklenski viziji. Brezštevilna telesa bolivijskih in paraguayanskih vojakov, ki so jih granate razcefrale, so ležala še cele dneve po krvavih bitkah po pragozdovju Gran Chaca nepokopana, drugo preko drugega, obrazi so bili razjedeni in raztrgani od ptic roparic, deloma pa razpadajoči že od telesnega razkroja. Trupla, ki še niso bila razpadla, pa so bila od levega ramena do desnega boka razparana s posebnim zakrivljenim

dolgim nožem, ki ga uporabljajo prebivalci Gran Chaca z nevrjetno krutostjo in krvoločnostjo v bližinskem boju. Takšne nože poznajo in uporabljajo tudi Indijanci v tropičnih conah. Na tisoče teh pokončenih in v razpadanje pahnjjenih trupel sem videl ležati v znanih močvirjih Esteros de Patino.

Tik ob meji tega Gran Chaca, kjer so se boji zaradi izredno bogatih petrolejskih vrelcev vršili prav posebno ljuto, niso ležala samo gnijoča in razpadajoča trupla mrtvecev, marveč tudi ranjeni in umirajoči, ki so dan in noč in počasi ginili za posledicami zadobljenih ran ter od žeje in lakote. Njih strahotni kriki po pomoči, blaznostni izbruhi in besnenje v zadnji uri življenja, so bili 30 dni moji stalni spremljevalci.

Nekaj za vinske bratce

Madžari so imeli te dni svojevrstno senzacijo. V Kečkemetu, ki je znan po dobrem in močnem vinu, je bila tekma pijancev, kdo bo največ vina popil. Tekme se je udeležilo 45 najbolj znanih pijandur iz mesta in njegove okolice, prišli pa so celo tudi na tekmo iz drugih mest.

V največjem lokalu je bil točno ob 8. uri zvečer start pijancev. Tekmovalci so zavzeli mesta za veliko mizo, a na vzvišenem prostoru je sedela ocenjevalna komisija. V sredini lokala sta stala dva soda po hektoliter in pol najboljšega madžarskega vina. Tekmovanje je trajalo štiri ure. Tekmovalci niso smeli piti vina z vodo. Smeli so pred startom pojedsti paprikaš, med tekmovalcem pa so smeli prigrizovati drobno pecivo. Ob deseti uri je nekaj tekmovalcev odpadlo, ker so obležali pijani kakor gobe pod mizo. Ko pa je odbila dvanajsta ura, je sedelo za mizo samo še deset pijanih junakov. Prve tri nagrade so odnesli domačini, ki so v štirih urah splili 17 in pol litrov vina. Zmagovalec sam je izpil 6 in pol litra vina. Skupno pa je spilo vseh 45 tekmovalcev 156 litrov vina.

Za naše »pijandure« pa to ni nič posebnega. Imamo v Mariboru take, ki spravijo v dveh urah pod kapo količino vina, s katero so postali trije Madžari zmagovalci v pivski tekmi. Madžare torej posekamo na vseh koncih in krajih.

Angleškemu zdravniku je to tudi uspelo. Tako je sedaj človeštvo pred novim važnim problemom. Če bo zdravnikov serum imel uspeh, bodo otroke že v zgodnji mladosti cepili s tem serumom proti lenobi in tako ne bo več na svetu grdih lenob.

Siromaki v gosteh angleškega kralja.

Za božične praznike je angleški kralj pogostil 700 najsiromašnejših ljudi iz znane delavske četrti, kjer je največja beda in pomanjkanje. Kralj je siromake pogostil z jedačo in pijačo, obdaroval pa jih je tudi s potrebno obleko in obutvijo. Po razdelitvi nagrad in po kosilu so siromaki poslali kralju brzojavko, v kateri so se mu toplo zahvalili za darove.

Preskrba Gibraltarja s pitno vodo.

Te dni je bil zelo slovesno odprt v Gibraltarju novi rezervoar za pitno vodo. Rezervoar je nameščen v trdnjavi in drži okroglo 5 milijonov litrov vode. Na ta način bo Gibraltar dobro preskrbljen s pitno vodo.

Strašna smrt starega duhovnika.

V Labisu je umrl strašne smrti 63letni duhovnik Marconia. Zavil je v neko gostilno in tam naročil čašo vina. Natakar pa mu je po pomoti nalil v čašo solne kisline. Duhovnik je bil žejen in je napravil globok požirek, kar je imelo za posledico njegovo strašno smrt.

Spodnja Kungota

Božično veselje šolske mladine pri Sp. Sv. Kungoti je bilo letos izredno. Obdarovanih je bilo 82 najrevnejših otrok. V ta namen sta prispevali kr. banska uprava in CMD v Ljubljani v oblačilnem blagu in gotovini, za kar jima bodi izrečena na tem mestu v imenu obdarovancev najtoplejša zahvala. Pa tudi učenci sami niso pozabili večnolepih besed pesnika tužne Goriške. Njih prireditel s peštrim sporedom na šolskem odru — v korist revnim učencem — ostane staršem in prijateljem šole v najlepšem spominu. Marsikatero oko se je orosilo ob v srce segajočih prizorih »Božične pravljice«, marsiktero srce vzplamtelo v ljubezni do domovine ob prisrčni poklonitvi mladine svojemu kralju Petru II. Vsa

časť vzgledni marljivosti učiteljice ge. Fromove, ki se poleg naporenega šolskega dela še žrtvuje za napredek šoli odrasle mladine. G. šolski upravitelj pa je uporabil tudi to priliko, da je predočil občanom izredno važnost delovanja CMD v obmejnih krajih, kjer bi si naj vsaka slovenska hiša štela v častno dolžnost, biti vsaj podporni član te prekorsne družbe, ki se po zaslugi g. sreskega šolskega nadzornika I. Tomažiča že tolikokrat spomnila naše in sosednih šol. Upamo, da njegov klic ne bo ostal glas vpljočega in da se bo v novem letu vsestransko poživilo delovanje tukajšnje podružnice CMD.

Sport

Boks in rokoborba v Mariboru sta bili doslej v mariborskem sportu precej zanemarjeni in v stran potisnjeni sportni

panogi. Novo življenje prinaša novo usta novljena težkoatletski sekcija SK Svobode, ki ima v svoji sredini rutinirane in že izvežbane rokoborce ter boksače najrazličnejših tež. Z ustanovitvijo omenjene sekcije prihaja v ta zanimiv sport dolgo pogrešana konkurenca, kajti le ob javnih konkurenca je možno pravilno presojati kvaliteto posameznih atletov in konkurentov. Upati je, da bo bilanca težkoatletskega sporta v Mariboru, z ustanovitvijo nove težkoatletske sekcije, zadovoljivejša kakor doslej in da se bodo okoli mladih rokoborcev in boksačev v SK Svobodi zbrali vsi mladi sportniki in atleti, ki čutijo veselje do te sportne panoge.

Težkoatletski večer prireja drevi ob 20. težkoatletski sekcija SK Svobode v pritlični kazinski dvorani. Pester spored!

Okrožni odbor LNP, službeno. Prijateljske tekme SK Železničar:SK Rapid, prijavljene za 7. tm. ne bo. Tajnik.

Mali oglasi

Razno

PATENT!

50% prihranka na kurivu samo z R. L. regulatorjem plamena, vsakem stanovanju nujno potreben. Vprašati pri Rudolfu Lahu, Koroška 8, pri Novaku. Zastopniki se takoj sprejmejo. 54

CENENE POROČNE PRSTANE.

kakor prstane s kamenčki in vsakovrsten zlat nakit si lahko daste iz stare pokvarjene zlatnine moderno predelati. Popravila hitro in ceneno. Priporoča se cenjenemu občinstvu Avgust Jahn, zlatar in draguljar, Stolna ul. 2. 5400

HALO!

Vsi v gostilno »Novi svet«, Studenci, tam je pojedina domačih klobas in dobra kapljica in vsako nedeljo koncert. Za obilen obisk prosí gostilničarka. 33

GOSTILNA »TRST«

v nedeljo popoldne koncert. domače kolone, pristna kapljica. Se priporoča gostilničar. 41

DOBRO OBRT

si lahko vsak ustanovi doma v svojem kraju. Potrebno je vsaj 400 do 500 Din kapitala. Za pojasnila pošljite znamke za odgovor. Josip Batič, Ljubljana. 40

POZOR!

Tapetniške izdelke, solidne in po brezkonkurenčnih cenah dobite pri Kuharju, Venrinska ul 26. 4586

Lokal

LOKAL

za krojača, čevljarja ali drugo obrt, oddam. Stritarjeva ulica 5. 20

Posest

HIŠA Z GOSTILNO in trgovino, pol ure od Maribora, ugodno na prodaj, deloma proti hranilni knjižici. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Hranilna knjižica« 32

NOVOZGRADBA

soba, kuhinja, vrt, 18.000. — Hiša z gostilno, posestvom, 55.000. — Lepa vila, 5 sob, kopalnica, vrt, 180.000. 38 »Rapid«, Gosposka ulica 28.

Spomnite se CMD!

Državna razredna loterija

Pri žrebanju 3. in 4. t. m. v 4. razredu 29. kola so bili izžrebani sledeči dobitki:

- 1. dan:
 - Din 100.000 20917, Din 80.000 39261, Din 50.000 40387, Din 40.000 95573, Din 30.000 51357, Din 10.000 7956 41308, Din 8000 31384 59343, Din 5000 5691 20730 40175 43807 47196 62869 69465 78344 78517 92340 93631 97703 98726, Din 2000 4713 8658 21549 23130 27226 30672 34381 35482 48624 77211 79867 82035.
- 2. dan:
 - Din 250.000 68565, Din 10.000 66142 70828, Din 8000 8004 20098 23432 56519 64627 88557, Din 5000 13007 29278 45509 73684 81483 97283 Din 2000 2789 5607 13836 14328 17755 24068 31374 31673 32348 33054 33769 35226 46414 46910 57783 60549 62374 80989.

Pooblaščen prodajalna drž. razredne loterije Bančna hiša Bezjak, Maribor, Gosposka 25. 71

V najem

GOSTILNO,
dobrodošlo, oddam v najem.
Vprašati dopoldne, Maribor,
Jože Vošnjakova ulica 21, II
19

MESARIJO
oddam v najem. Vprašati do-
poldne Maribor, Jože Vošnjak-
kova ulica 21, II. 20

Prodajam

PRODAM
novo politirano spalnico iz
črešnjevca lesa, 12 kom., kuh-
linjo 7 kom., za Din 4300 in
že rabljeno spalnico iz meh-
kega lesa, 11 kom., po zelo
nizki ceni. Vprašati Petek Ga-
brijel, Magdalenska ul. 19. 43

TKANINE ZA POHIŠTVO
in zavese, pregrinjala za diva-
ne, posteljne garniture, vati-
rane, flanelaste odeje, pred-
posteljnice, flanelaste rjuhe,
perje, puh, najceneje pri NO-
VAKU, Vetrinjska 7, Koroš-
ko 8. 53

Stanovanje

STANOVANJE,
dve sobi, soba za služkinjo,
kopalnica, v Tomšičevem dre-
voredu oddam s 1. februar-
jem. Naslov v upravi »Ve-
černika«. 17

TRISOBNO STANOVANJE
oddam s 1. marcem v dr. Ro-
sinovi ul. 23. 66

STANOVANJE,
eno- ali dvosobno, išče mirna,
celi dan odsotna, stranka, v
bližini kolodvora, začetek Me-
lja. Ponudbe na upravo »Ve-
černika« pod »400«. 39

SOSTANOVALCA
sprejem v lepo sobo s poseb-
nim vhodom z vso oskrbo.
Sprejem tudi delavko, teden
sko Din 50.—. Strossmajerjeva
ul. 9. 52

Sobo odda

ODDAM SOBO
na željo z vso oskrbo. Stolna
ulica 1-I. 37

SOBO
lepo, poseben vhod, za dve
ali eno osebo, oddam takoj.
Stritarjeva ul. 5-I. 31

SOBO
s štedilnikom oddam v najem.
Zrkovska c. 38, Pobrežje. 21

SOBO
s posebnim vhodom in s hrano
oddam. Vrbanova ulica 28,
pritličje, desno. 44

OPREMLJENO SOBO,
zelo lepo, čedno, oddam. Can-
karjeva ul. 14, pritličje, vrata
černika«. 48

PRAZNO, LEPO SOBO
oddam s 15. januarjem solid-
nemu gospodu. Naslov v upra-
vi »Večernika«. 13

Službo išče

IŠČEM SLUŽBO SLUGE
inkasanta pri agilnem trgov-
cu ali podjetju. Sem kavcije
zmožen. Naslov: Slomskov
trg 7, pritličje. 36

Kupim

ZLATO.
zlatnike in platino kupuje po
najvišjih dnevnih cenah Mari-
borska afinerija zlata. Orož-
tova ulica 8 2642

PUPIM
transportne, zdrave vinske
sode po 300 litrov. Vicel, Go-
sposka ul. 5. 46

Službo dobi

IŠČEM POŠTENEGA FANTA
ki ima veselje izučiti se v
trgovini na deželi. Hrana in
stanovanje v hiši. Naslov v
upravi »Večernika«. 35

PLETILJO,
izurjeno, sprejemem za stalno.
Pletarna, Slovenska ul. 26.
Maribor. 57

NATAKARICO,
prvovrstno, z Din 10.000.—
kavcije sprejemem. Naslov v
upravi »Večernika«. 45

Prevzem gostilne.

Čenjenemu občinstvu naznanjava, da sva z
današnjim dnevom prevzela staroznano gostilno
Modrič v Taborski ulici 20

Imela bova vedno na zalogi prvovrstna
domača vina ter si bova prizadevala svoje
cenjene goste najbolje postreči.
Za obilen obisk se priporočata

Alojz in Antonija Kliček.

GOSTILNA VLAHOVIC
ALEKSANDROVA CESTA 38

SALONSKI KONCERT
PRILOŽNOST ZA PLES

jutri v nedeljo
Vesela zabavna salonska godba. Začetek ob 18. uri.
Vljudno vabi
J. M. Kolarič
gostilničar

NOVI VZORCI DOSPELI!

VELIKA ZALOGA NAJMODER-
NEJŠIH IN CENENIH OKVIRJEV
VSEH VRST SAMO PRI
STROKOVNJAKU

VAHTARJU - MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 37

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na
tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

**Prevzem
damskega salona.**

Spoštovanim gospem in damam iz Maribora
in okolice naznanjam, da sem prevzela znani
renomirani frizerski damski salon v Gosposki
ulici 11, ki ga je preje vodila pokojna
gospa Marija Skrabl.
Usojam si ob tej priliki opozoriti cenjene gos-
pe na to, da sem osem let delovala v tem
salonu, ter izražam prošnjo, da mi dosedanje
stranke izkazujejo tisto zaupanje, ki so ga imele
za časa moje prednice.
S solidnostjo in pozornostjo se bom oddolžila
za zaupanje ter skušala doseči popolno zado-
voljstvo svojih strank.
Z odličnim spoštovanjem

Hermína Drexler.

Smučarji!

**Pulverje
Sviterije
Trenirke
Šale
Nogavice
Palčnike**

iz dobre volne
nudi
po ugodnih cenah

C. Büdefeldt
Gosposka ulica

**Preselitveno
naznanilo!**

Naznanjam cenj. občinstvu,
da sem preselil svojo trgo-
vino z urami iz Frankopa-
nove ulice 25 23

V Dvorakovo ul. 10

Priporoča se
Maks Pšunder, urar

**Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inserentih!**

Zahvala.

Za izkazano nam sočutje povodom smrti
naše nepozabne hčerke, tete in svakinje,
gospodične

Antonije Bitenc

izrekamo tem potom vsem najprisrčnejšo
zahvalo. Tudi vsem darovateljem prekrasne-
ga cvetja naša najiskrenejša zahvala.

Maribor, dne 5. januarja 1935.

Zalujoča rodbina Bitenc.

Umrli je po dolgem, mučnem trpljenju naš dragi, dobri mož, oče, stari oče,
tast, svak in stric, gospod

JOŽE SAJOVIC
SPREVDNIK DRŽ. ZEL. V P.

v soboto, dne 5. januarja 1935 ob 8. uri v 72. letu svoje dobe. Pogreb blagopokoj-
nika se bo vršil v ponedeljek, dne 7. januarja 1935 ob pol 16. uri iz mestne mrtvaš-
nice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 8. januarja 1935 ob pol 9. uri v fran-
čiskanski župni cerkvi.

MARIBOR, dne 5. januarja 1935.

Žalujoči ostali.

Zinka Arnuš, naša nesrečna
sestrica, se je preselila v večnost. V najlepši
mladosti ji je neizprosna bolezen pretrgala nit
življenja.

Surdulica, 3. januarja 1935.

Žalujoča brata in sestra.

RANILNICA
DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu
Gosposke - Slovenske ulice

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**

**Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju**

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnotajerska hranilnica